первинним по відношенню до хвороби. Наявність норми показників здоров'я у людини дає можливість передбачити його патологічні зміни, беручи до уваги генетичні особливості та спосіб життя людини. Необхідно зазначити, що діагностика в медицині передбачає не тільки встановлення конкретного діагнозу, але й підтвердження показників здоров'я людини. У зв'язку з цим вітчизняна медицина на етапі реформування визначила на перспективу проведення комплексу заходів з метою профілактики здоров'я, тобто збереження «здоров'я здорових».

Сучасна медицина є загальною, глибоко диференційною галуззю наукового знання. Сучасний стан медичних знань визначає науковий статус різних напрямків медицини, які своєю чергою диференціюються з огляду на нові відкриття та застосування різноманітних інформаційних технологій. Але критерієм визначення завжди мають бути соціально-історичні параметри життєдіяльності людини.

Мета дослідження*:* аналіз філософських проблем медицини, теоретичний аналіз основних сучасних моделей лікування на основі філософських першоджерел в галузі медицини. Методи – теоретичні (аналіз, порівняння, синтез, систематизація, класифікація, узагальнення) – опрацювання філософських першоджерел.

Однією з головних філософських проблем, які обговорюються науковцями є моделі розвитку хвороби, зокрема: генетична, онтогенетична, акумуляційна та екологічна. Відповідно кожна з них обговорюється науковою спільнотою в контексті історичного та соціально-економічного розвитку суспільства. Соціологи і медики вважать в переважній більшості, що приблизно 20% хвороб пов'язані зі спадковістю людини, біля 35% обумовлені екологічними чинниками, інші – якістю життя людини.

Концепція поінформованої згоди виникла на тлі конфліктної ситуації, яка полягає в тому, що мета медицини – це насамперед захист життя та здоров'я пацієнтів і на цьому шляху часто відсутня свобода вибору пацієнта та обмежується його свобода: від перебування в лікувальній установі до прийняття рішення щодо проведення діагностичних та лікувальних процедур. Пацієнт в таких умовах не має можливості проявити свої особистісні якості та є пасивним щодо прийняття важливих рішень у процесі лікування. Біоетичний принцип поваги прав та гідності людини є головним в сучасній медицині, оскільки прийняття рішення хворого щодо власного лікування насамперед визначає індивідуальну відповідальність за його процес.

Любіна Л.А.

ВИКОРИСТАННЯ ПРАКТИКИ ПСИХОТЕРАПІЇ У ПІДТРИМЦІ ПСИХІЧНОГО ЗДОРОВ'Я СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ

Кафедра психології та філософії
Буковинський державний медичний університет

Сучасний світ наповнений прискореним темпом життя, невизначеністю, новинами про пандемію та її наслідки, процесами глобалізації і діджіталізації, нескінченними інформаційними потоками та вимогами до сучасної людини бути успішною. Ситуація, що склалася не може не відображатися на психічному стані та здоров'ї людей. Проблема психічного здоров'я все більше набуває особливої актуальності у зв'язку з дослідженнями особистісних дисгармоній, дискусією щодо норм та відхилень психічного здоров'я, поширення різних психотерапевтичних та психолого-педагогічних практик. Психологічна наука і практика значну увагу приділяє вивченню психічного та психологічного здоров'я студентської молоді. Зокрема, це стосується соціально-психологічної адаптації студентів у закладах вищої освіти, дистанційного навчання в умовах карантинних обмежень, модульного періоду, необхідності особистісного самовизначення в майбутньому професійному середовищі тощо.

Мета дослідження: аналіз теоретичних джерел щодо дослідження феномену «психічне здоров'я», диференціація понять психічного і психологічного здоров'я; опис та теоретичне

обґрунтування підходів до використання практики психотерапії (окремих елементів) у підтримці психічного здоров‘я студентської молоді.

Аспекти психічного здоров’я розглядалися в науковій літературі представниками різних психологічних шкіл: О. Алексєєвим, М. Боришевським, С. Братусем, Л. Бурлачуком, І. Дубровіна, Г. Ложкіним, М. Мушкевич, О. Насковою, Я. Плікус, Л. Пляка, І. Толкуновою, С. Максименко, О. Хухлаєвою та іншими. В літературних джерелах психічне здоров’я розглядається як стан інтелектуально-емоційної сфери, основу якого складає відчуття душевного комфорту, яке забезпечує адекватну поведінкову реакцію. Натомість, психологічне здоров’я визначається як здатність особистості до самореалізації, самоактуалізації, адекватного самоприйняття себе та світу. Психічне здоров’я як комплексний показник характеризує психологічні механізми захисту особистості від психосоматичних захворювань. В нашому дослідженні, ми акцентували увагу на особливостях використання практики психотерапії у підтримці та корекції психічного здоров‘я студентів з психосоматичною симптоматикою. В психотерапевтичній теорії та практиці психосоматичні симптоми розглядаються як адаптаційний механізм особистості до певних умов її життя. Так, в теоретичних концепціях системної сімейної психотерапії утворення психосоматичних симптомів має важливу функцію, що забезпечує цілісність сімейної системи. Психодраматичний підхід розглядає психосоматичні розлади як «мову тіла», що потребує декодування на «мову людських почуттів». Техніки психодрами, зокрема рольова гра як інструмент роботи з симптомом, скеровані на вивчення погляду на себе, на ситуацію зі сторони та рефлексію.

Сучасні реалії життя, включно з пандемією та її наслідками, негативно впливають на психічні процеси сучасної студентської молоді, що має підвищені ризики порушення психологічного здоров’я. Тривалий стрес викликає психосоматичні прояви, коли «говорити тілом» іноді стає єдиним способом. Здійснюючи психологічний супровід здобувачів освіти, за наявності спеціалізованої підготовки психолога, ефективним є використання елементів психотерапевтичної практики. Зокрема, використання рольової гри в психодраматичному підході, дозволяє працювати з реальними ситуаціями життя людей, використовувати когнітивні, емоційно-чуттєві та тілесно-рухові складові поведінки людини; надає можливість відчути, зрозуміти і усвідомити психологічний стан; знаходити й опрацьовувати внутрішньоособистісні перешкоди й конфлікти та сприяє розкриттю особистісних ресурсів, підвищенню спонтанності та творчого потенціалу студентів.

Мойсей А.А.

ОСНОВНІ ЕТАПИ РОЗВИТКУ БУКОВИНСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ (1974–2020 РР.)

Кафедра суспільних наук та українознавства
Буковинський державний медичний університет

Проаналізовано основні етапи розвитку Буковинського державного медичного університету, починаючи з 1974 року і до сьогодення. Слід відзначити, що у тимчасово виділеному проміжку 1974 – 2020 рр., основні етапи розвитку Буковинського державного медичного університету були обумовлені історичними реаліями. З 1974 р. до середини 1980-х років система освіти була вмонтована в радянську парадигму світосприйняття. З початком «перебудови» в СРСР (друга половина 1980-х років) посилився період лібералізації політичного життя, що, безумовно, позначився на навчальному процесі, особливо в гуманітарному циклі предметів. З отриманням Україною державної незалежності відбулися основні організаційні зміни: в 1997 році заклад став академією, а з 2005 р. – університетом.

Актуальність дослідження зумовлена необхідністю створення позитивного історично і фактологічно обґрунтованого розуміння історичного шляху розвитку БДМУ, а метою виступає висвітлення найбільш значущих подій в історії навчального закладу. Попри суспільно-історичні зміни, колектив гідно працював в науковому і навчально-методичному